

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2015. március hó 23. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2015. március hó 26. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A gazdálkodó szervezet dolgozójának kötelessége megszegésére irányuló vesztegetés büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2014. évi szeptember hó 29. napján kihirdetett 3.B.807/2012/38. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott halmazati büntetését 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Az egy napi tétel összegét 1.000 (Egyezer) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 300.000 (Háromszázezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 300 (háromszáz) napi fogházra kell átváltoztatni.

A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére és a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

A bíróság a pénzbüntetés megfizetésére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez. Egy havi részlet összege 15.000 (Tizenötezer) Ft, melyet minden hónap 10. napjáig kell a Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Hivatalának megfizetni. Egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetén a pénzbüntetést, illetve annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott személyi igazolványának száma: ...

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró törvényszék a vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. vesztegetés büntetében (Btk. 290. § (1) bekezdés) és bélyeghamisítás vétségében (Btk. 391. § (2), (4) bekezdés) és ezért halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának esetleges elrendelése esetén a vádlott a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott felmentésért, a védője az indokok megjelölése nélkül fellebbezett. A védő fellebbezésének indokait és irányát írásbeli beadványában részletesen kifejtette. Elsőként a vádlott felmentését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Utalt a törvényszéknek a nyomozás hiányosságai és ... igazságügyi szakértő perbeli helyzetével kapcsolatban tett megállapításaira és kifogásolta, hogy a törvényszék az így beszerzett bizonyítékokat a vádlott bűnösségének alátámasztásra értékelte. Ugyancsak kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ... és ... tanúk szavahihetőségét akként értékelte, hogy e tekintetben kétely nem merült fel. Részletesen elemezte e tanúk vallomásait és tárta fel az álláspontja szerinti ellentmondásokat. Végül a szakvéleményekkel, illetőleg azok értékelésével kapcsolatos álláspontját fejtette ki.

A vádlott szintén írásban összegezte fellebbezésének indokait, kiemelve, hogy a terhére rótt bűncselekményt nem követte el. Az elsőfokú bíróság részéről a vád tárgyává tett eseményeknek nem a valóságnak megfelelő és hiánytalan megállapítása történt, felmerül a szakértői bizonyítás hiányossága, mivel a felmerült ellentmondásokat a releváns tények vonatkozásában a törvényszék nem tisztázta, így ítélete megalapozatlan.

Vitatta ... és ... tanúk vallomásának értékelését és álláspontja szerint a Vásárosnaményi Városi Bíróság előtt tett tanúvallomás bizonyítja egyértelműen a gázmérő ellenőrzés helyszínét, az ellenőrzés során történeteket, valamint a gázmérő leszerelésének indokát. Az ügyészség iratellenesen alapítja ellene a vádat, amikor az ellenőrzés során felmerülő átplombálás gyanúját nevezi meg a leszerelés indokának.

A törvényszék a szakértői bizonyítás során a releváns tényeket nem tisztázta, utalt a mérőóra, mint tárgyi bizonyítási eszköz lefoglalásának körülményeire, ... szakértőként történő megidézésére és tanúkénti kihallgatására, illetve a részére a szakértői díj megállapítására is.

Sérelmezi mindezt azért, mert az ügyészség ... meghallgatását követően terjesztette ki a vádat bélyeghamisítás vétségére is. Ugyancsak felderítetlen, hiányos tényállás jellemzi a törvényszék által kirendelt ... igazságügyi szakértő szakértői véleménye és szóbeli meghallgatása során előadottakat, illetőleg azok ellentmondásait.

Mivel a jogszabály a szabálytalan vételezés felhasználó általi megvalósulását tekinti szerződésszegésnek ezért lényeges körülmény, hogy a vélt mérőóra manipulációt, ha esetlegesen történt ilyen ki követte el. Kiemelte, hogy a leszerelt és a jelenleg használatban lévő gázmérőórák által mért, számlázott és kifizetett gázfogyasztás több, mint 6 éves viszonylatban közel azonos, így az átlagfogyasztás alapján bizonyított, hogy szabálytalan vételezés nem történt.

Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség átiratában a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállás kiegészítését indítványozta a következőkkel:

A vádlott a hitelesítő plomba hamis voltáról tudomással bírt, azt az ellenőrzés során felhasználta. A gázórán szereplő hitelesítő plombának, mint bélyegnek az értéke a hitelesítésért megfizetett díjban jelenik meg. Köztudomású tény az, hogy a hitelesítési eljárások nem érik le a jelenlegi kisebb érték 500.000,- Ft-os, korábban 200.000,- Ft-os értékhatárát. A büntetés kiszabása körében úgy ítélte meg, hogy az alkalmazott börtönbüntetés mértéke és a felfüggesztés próbaideje a büntetés kiszabási elveknek csak

részben felel meg. A szabadságvesztés tartama nem közelít az egyébként már az elkövetéskor is irányadó középértékhez. Mindezek alapján a kiszabott büntetések súlyosítására a vádlott terhére irányuló fellebbezés hiányában nincs lehetőség, azonban a bejelentett védelmi fellebbezések a büntetés enyhítését sem eredményezheti.

A tényállás kiegészítése és a jogi indoklás pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A védelmi fellebbezések okán az ítélet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta.

A nyilvános ülésen a vádlott védője fellebbezésének irányát a fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta és kiegészítette, hogy a bélyeg fogalmának értelmezésével a büntető törvényben található indoklás, illetve magyarázat egyértelműen kifejti, hogy az ilyen jellegű plomba bélyegnek tekintendő és igen csekély értéket képviselő dologról van szó. Az értéket valójában a hitelesítésért megfizetett díj összegével lehet meghatározni. A hitelesítési díj összege azonos a plombának, mint bélyegnek az értékével és ebben az esetben a bélyeghamisítás privilégizált alakzata állapítható meg és tekintettel arra, hogy a bélyeghamisításnak nincs szabálysértési alakzata, tehát bármilyen csekély értékre követik el a privilégizált alakzat állapítandó meg.

Az ítélet a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék javarészt a perrendi szabályok sérelme nélkül folytatta le az eljárást és ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett.

Előjáróban utal az ítélet arra, hogy valamennyi a másodfokú eljárásban a vádlott és védője részéről felmerült aggály az első fokú eljárásban a törvényszék előtt is ismert volt.

A vádlott és védője aggályt támasztott ... igazságügyi szakértő szakvéleményének perbeli felhasználásával kapcsolatosan. A szakértőt a bíróság nem rendelte ki szakértőként mégis tévesen szakértőként idézte, tanúként hallgatta és részére szakértői díjat állapított meg a tárgyaláson való részvételért. E tévedését az elsőfokú bíróság még az alapeljárásban korrigálta, a szakértőt tanúként hallgatta ki, a részére megállapított díj vonatkozásában pedig akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli. Ítéletének 7. oldal alulról 3. bekezdésében maga is utal ... ellentmondásos perbeli helyzetére is rögzíti, hogy általa készített szakértői véleményt okirati bizonyékként használta fel, amely az ítélet álláspontja szerint nem kifogásolható. Összességében az ítélet olyan eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályaon kívül helyezését indokolta volna nem talált.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg és indoklási kötelezettségének is eleget tett. E tényállás - részben osztva a fellebbviteli főügyészség indítványát - a következőkkel egészítendő ki. A törvényszék azt maga is megállapította ítéletének 4. oldal 4. bekezdésében, hogy a vádlott annak ismeretében, hogy OMH-s bélyegző (plomba) hamis, azt az ellenőrzés során felhasználta. Ezt követően rögzítendő a gázórán szereplő hitelesítő plombának, mint bélyegnek az értéke a hitelesítésért

megfizetett díjban jelenik meg. A hitelesítési eljárások nem érik el a jelenlegi kisebb érték 500.000,- Ft-os értékhatárát.

Az így kiegészített tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében rögzített hiányosságoktól, az ítéletábrát a felülbírálat során irányadónak tekintette.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az ellentétes bizonyítékok körülmények értékelésével mérlegelés útján állapította meg. Indoklásában pontosan számba vette az ellentétes bizonyítékokat, körülmények vizsgálatát a vádlott védekezését. Sarkalatos pont volt az ügyben ... és ... tanú vallomása. A gázmérő készülék ellenőrzésének, a lereszelésének, csomagolásának körülményei és annak tisztázása, hogy a vádlott a gazdálkodó szervezet dolgozóinak kötelességük megszegéséért ígért-e előnyt, vagy sem. Relevanciával bírt továbbá ... az elsőfokú bíróság által kirendelt szakértő szakértői véleménye összevetve a TIGÁZ által felkért szakértő megállapításaival, melyet az elsőfokú bíróság okirati bizonyítékként értékelt. E körben nem volt elhanyagolható a gázmérő készülék tárolása a tároló dobozban lévő alkatrészeknek esetleges sérülése sem.

Mindezen kérdésekkel az elsőfokú bíróság behatóan foglalkozott. Kétségtelen, hogy a helyszíni ellenőrzést végző TIGÁZ dolgozók vallomásaiban mutatkoztak eltérések, azonban ez a további beszerzett bizonyítékokból megállapíthatóan rögzíthető, hogy ők a plomba „hamisságának” megállapítására nem vállalkozhattak, annak megállapítása szakértői kompetencia.

Az a körülmény, hogy a Vásárosnaményi Városi Bíróság előtt folyamatban lévő ügyben a már hivatkozott tanúk a vesztegetésről nem tettek említést nem támadható, mivel az eljárásnak más volt a tárgya, ugyanakkor a Be. 10. §-a alapján a bíróságot nem köti a más eljárásokban hozott határozat, illetőleg az abban megállapított tényállás.

Abban a kérdésben pedig ... és ... egyezően nyilatkozott, hogy a vádlott ajánlatot tett, anyagi előnyt ígért azért, hogy a gázmérő berendezésében lévő plombát másra cseréljék. ... pedig megerősítette vallomásukat.

Az elsőfokú bíróság is megállapította a nyomozás hiányosságaként, hogy a gázmérő berendezés lefoglalása nem történt meg. Ezt alappal kifogásolta a vádlott is. A bíróság által kirendelt ... szakértő azonban határozott választ adott arra kérdésre, hogy a mérőn a plomba hamis volt, a mérőberendezését manipulálták. E vélemény egyezett ... által készített szakértői véleményben írtakkal, melyet okirati bizonyítékként értékelt a törvényszék.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson igen részletesen hallgatta meg ...et, de ...t is, aki akként nyilatkozott, hogy az ő vizsgálatát követően a gázmérőóra továbbra is szakértői vizsgálatra alkalmas állapotban volt. Az elsőfokú bíróság számot adott arról is, hogy miért találta kétséget kizáró módon megállapíthatónak, hogy a vádlott annak ismeretében, hogy az OMH-s bélyegző hamis, azt az ellenőrzés során felhasználta.

A vádlott és védője a bizonyítékok értékelését támadta fellebbezésében, mely a megalapozott tényállásra tekintettel a másodfokú eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelését nem eredményezhette, a vádlott felmentésére nem vezethetett. Törvényes az elsőfokú bíróságnak a vádlott bűnösségre levont következtetése és helyes a cselekmények jogi minősítése is.

A bélyeghamisítás megállapíthatóságával és annak minősítésével kapcsolatban az ítélet tábla osztotta a fellebbezési főügyésznek nyilvános ülésen jelenlévő képviselőjének érvelését és utal SZIT - H - BJ - 2007 - 48-as számú bírósági határozatára, mely rögzítette: a gázórakon elhelyezett hitelesítő plomba olyan hatósági jelzés, amely a mérőeszköz vonatkozásában egy ellenérték fejében lefolytatott hitelesítési eljárást bizonyítja. Mivel a bélyeghamisítás privilégizált alakzata értékhez kötött, szükséges az elkövetés értékének a vizsgálata. A Szegedi Ítélet tábla megállapította, hogy a plombának, mint bélyegnek az értéke a hitelesítésért megfizetett díjban jelenik meg és a bűncselekmény azért minősül privilégizált alakzatnak, mert köztudomású tény az, hogy a hitelesítési eljárások nem érik el a korábbi 200.000,- Ft-os, jelenleg 500.000,- Ft-os értékhatárt.

A vádlott hivatkozott továbbá arra is, hogy közel 6 év távlatában a gázfogyasztásában számottevő eltérés nincs és ennek igazolására számlákat csatolt. Az ítélet tábla e körben a következőkre utal. A szakértői vizsgálat csupán azt állapította meg, hogy a gázmérőkészülék szabálytalan vételezésre alkalmas volt. Maga a fogyasztás ténye nem volt vád tárgyává téve, így az ügy elbírálásra szempontjából relevanciával nem bír.

A büntetés kiszabása körében a törvényszék az alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket feltárta, azonban az általa alkalmazott joghátrány eltúlzott. Az ítélet tábla lehetőséget látott a büntetés enyhítésére szabadságvesztés helyett a Btk. 33. § (4) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetés alkalmazására, melynél a Btk. 50. §-a alapján a napi tételek számát a cselekmény tárgyi súlyához mérten a (3) bekezdés szerint 300 napban állapította meg, míg az egy napi tétel összegét a vádlott vagyoni jövedelmi, személyi viszonyai és életviteléhez viszonyítottnak a törvényi minimumban határozta meg.

Fentiekből következően a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztéséről és a feltételes szabadságról szóló rendelkezés mellőzése volt indokolt.

A vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, minimálbér jövedelemmel rendelkezik ezért a másodfokú bíróság a pénzbüntetés megfizetésére a Btk. 50. § (4) bekezdésének alkalmazásával 20 havi részletfizetést engedélyezett. A meg nem fizetés esetére a Btk. 51. § (1) bekezdésében írtakra a vádlott figyelmét felhívta.

Az ítélet tábla a kifejtettek alapján a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdésére figyelemmel megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helyben hagyta. Rögzítette a vádlott személyi igazolványának a számát.

Debrecen, 2015. március 26.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 3.B.807/2012/38. számú ítélete a másodfokú bíróság jelen ítéletében írt változtatással 2015. március hó 26. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2015. március 26.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

kiadó